

Стратегија климатских промена са Акционим планом

Република Србија
Министарство
заштите животне средине

Пројекат финансира
Европска унија

Билтен, Децембар 2017.

www.klimatskastrategija.eu

Израда Стратегије климатских промена са акционим планом

Зашто Стратегија климатских промена са акционим планом?

Споразум из Париза, усвојен под окриљем Оквирне конвенције Уједињених нација о промени климе (UNFCCC) 2015. године, поставља глобални акциони план који ће усмерити свет ка деловању у циљу избегавања опасних утицаја климатских промена, ограничавајући раст глобалне температуре значајно испод 2 °С.

У периоду пре усвајања овог Споразума, државе су јавно представиле активности које након 2020. године намеравају да предузму у складу са новим међународним споразумом, познате као њихови Намеравани национално утврђени доприноси смањењу емисија ГХГ – ((Intended) Nationally Determined Contributions - (I)NDCs)).

У оквиру својих NDCs, Србија је поставила циљ смањења емисија гасова са ефектом стаклене баште (ГХГ) до 2030. за 9.8%, у односу на 1990. Шта више, наводи се и да укупна материјална штета изазвана екстремним климатским и временским условима у Републици Србији у периоду од 2000. до 2015. прелази 5 милијарди евра, од чега је више од 70% губитака везано за сушу и високе температуре. Други главни узрок значајних губитака биле су поплаве.

Потребно је да Србија сада имплементира робусне политике у области климатских промена и енергетике, које, не само да ће омогућити имплементације постојећих циљева, већ ће довести и до дугорочног смањења ГХГ до 2050. г. и надаље.

Ниско-угљенични развој иде руку под руку са одрживим економским развојем и водиће ка економским иновацијама, отварању радних места, улагањима у чисте технологије и обезбеђивању снабдевања енергијом. Земље ЕУ, на пример, економски раст успешно раздвајају од својих емисија. Од 1990. до 2016., БДП у ЕУ је порастао за 53 %, а укупне емисије ГХГ су смањене за 23%.

У циљу подршке испуњењу циљева из Париза, Европска унија (ЕУ) је усвојила Оквир за климу и енергетику до 2030.; ови циљеви подразумевају смањење ГХГ за 40% до 2030., у поређењу са емисијама из 1990. г. Циљ је високо постављен на 40%, будући да су емисије у ЕУ већ 23% испод нивоа из 1990. године, на основу прелиминарних података из 2016. године.

Ако се не буду спроведене додатне политике, очекује се да ће до 2030., емисије у ЕУ бити 30 % ниже него 1990. године. Зато се у ЕУ тренутно преговара о новим политикама, како би циљ смањења емисија од најмање 40% до 2030. године у односу на 1990. годину био испуњен.

Стратегија климатских промена са Акционим планом ће стога допринети не само остварењу циљева у области борбе против климатских промена, већ и националним економским и друштвеним циљевима.

ОКВИР ЗА РЕЗУЛТАТЕ ПРОЈЕКТА

О чему је овде реч?

Пројектом „Стратегија климатских промена са акционим планом”, финансираним од стране Европске уније кроз Инструмент претприступне помоћи (ИПА 2014), координира Министарство заштите животне средине. Пројекат успоставља национални међусекторски стратешки и политички оквир за активности у области климатских промена у Србији, у складу са међународним обавезама и обећањима о ублажавању ефекта стаклене баште, посебно са Споразумом из Париза и Оквиром за климу и енергетику ЕУ до 2030.

Прецизније, пројекат ће да:

- идентификује и процени исплативи потенцијал ублажавања гасова са ефектом стаклене баште за Србију, узимајући у обзир развој Србије, њене политике и циљеве, и
- процени могућности и трошкове прилагођавања климатским променама у три приоритетне области.

Процес је осмишљен да буде отворен, партиципативан и транспарентан, уз активни ангажман заинтересованих страна.

Недавне пројектне активности

Заинтересоване стране идентификовале су приоритетне мере прилагођавања на измени климатских промена за секторе вода, пољопривреде и шумарства

Идентификовање опција прилагођавања је део Стратегије климатских промена са Акционим планом (Резултат 5). Значајан допринос овом процесу постигнут је током консултација, организованих 24. и 25. октобра 2017., са релевантним заинтересованим странама, представницима сектора хидрологије, пољопривреде и шумарства. Укључене су државне институције, привреда, локалне заједнице, академска заједница и невладине организације. Информације добијене од заинтересованих страна доприносе богатијој стратегији, која се одликује најприкладнијим решењима, а боље је и прилагођена српским околностима. Укупно 34 учесника из више од 25 организација допринело је идентификацији приоритетних мера прилагођавања у области хидроенергије,

биомасе и производње хране. Након кратких презентација сценарија будуће климе и одговарајућих утицаја на сваки сектор које су дали национални експерти, а позивајући се на Другу националну комуникацију, заинтересоване стране су позване да процене јачину утицаја климатских промена, користећи приступ заснован на ризику.

Комбинујући процењене ризике са вероватноћом утицаја датих у Другој националној комуникацији, пројектни тим је предложио кратак списак мера прилагођавања састављених само од оних мера које су се односиле на највеће ризике. Учесници су након тога позвани да изаберу мере, а у вези са предметним најјачим ризицима, кроз процену делотворности, ефикасности, ублажавања, хитности и мултифункционалности.

Израђене три приоритетне мере прилагођавања за сваки од сектора биће укључене у Стратегију и Акциони план.

Међународне новости

COP 23 – Планета на раскршћу

У периоду од 6. до 17. новембра 2017., Оквирна конвенција Уједињених нација о промени климе (UNFCCC) одржала је своју 23. Конференцију у Бону, Немачка, којим је председавао Фиџи. Током те две седмице, план рада делегата из 197 држава чланица UNFCCC је обухватио преговоре о имплементацији циљева из Споразума из Париза. COP 23 је од кључног значаја за отварање пута за „Таланоа дијалог“, раније познат као „фацитативни дијалог“. Фиџи је разговоре преименован, дајући им назив по концепту приповедања и разговарања у циљу доношења повољних одлука, карактеристичног за пацифичка острва. Овај дијалог је успостављен како би се осигурало да се амбиције изражене у Национално утврђеним доприносима (NDC) додатно унапређују. Сви ови напори су предузети како би се постигао најважнији циљ Споразума из Париза: ограничити глобално загревање значајно испод 2°C.

Поред тога, упутство које води државе чланице UNFCCC кроз имплементацију споразума и који треба да буде завршен до краја 2018. године, сада има базу поглавља о начинима за мониторинг емисија и извештавању.

Државе су ово рефлектовале у предложеним радним документима сложиле и са предложеним детаљним текстовима, потребно је на овоме радити и следеће године.

Државе чланице су се сагласиле да раде у наредних неколико година на низу питања које повезују области климатских промена и пољопривреде. Сложиле су се и да усмере две одвојене техничке дискусије на ове теме у један процес. Од држава је сада било затражено да изјасне своја мишљења о томе како да се повећа органски угљеник у земљишту и побољша плодност тла, како да се унапреди употреба ђубрива, како да се процени прилагођавање на измени климатских промена, отпорност као и стварање бољег система за управљање у области сточарства. Као и ранијих година, велики скупови активиста из целог света и из широког спектра социјалних подручја одвијали су се паралелно са званичним преговорима.

КОНТАКТИ

Пројекат ЕУ „Стратегија климатских промена са Акционим планом“, Министарство заштите животне средине СИБ З, Омладинских бригада 1 / 518, 11070 Нови Београд, Република Србија, Телефон: +381 (0) 11 3131 220

Данијела Божанић, Danijela.Bozanic@eko.minpolj.gov.rs

Шеф одсека за климатске промене, Министарство заштите животне средине

Гонсало Кавалерио, Goncalo.Cavalheiro@gfa-group.de

Кључни експерт на пројекту

Садржај ове публикације је искључива одговорност пројектног тима и не може на било који начин одражавати став Европске уније.

Пројекат спроводи
конзорцијум којим предводи

